12de. JAARGANG — CURAÇAO DEN 28n DECEMBER 1895 — N°. 626

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0.50 voor elken regel meer fl. 0.07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

E Courant aki ta sali tuer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,20.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

VAN HET OUDE IN HET NIEUWE.

Nog slechts weinige stappen, waar, de Lezer, en wij staan een oogenblik — een gelukkig oogenblik, niet waar? — in de poorte, die eenmaal dichtgevallen ons onherroepelijk scheidt van den jare 1895.

Een gelukkig oogenblik, want het is een onbetaalbaar moment op ons goede Curaçao.

Op dat oogenblik vergeten en vergeven wij, zooveel doenlijk en betamelijk, het ellendige spektakel, hetwelk op alle hoeken en straten sedert den avond vóór Kerstmis gemaakt is.

Zooveel mogelijk, want al werden wij op Curaçao zoo oud als Methusalem, wij zullen met al de kracht van ons Geloof als Katholiek, van ons gevoel als mensch, blijven protesteeren tegen de gebruikelijke ontwijding der herdenking van de zegenrijkste gebeurtenis welke de Hemel ooit aan de aarde bereid heeft; tegen een luidruchtigheid en kabaal, dat *Kerstmis*, dierbaar aan alle Christenen, tot een *kermis* van de meest verdachte en slechtst befaamde soort verlaagt.

Voor de jongelieden, die op den vooravend van dit feest der Christenheid met viool en dwarsfluit, als [illegible] jeugd en erger onze straten rondtrekken, voor die jongelieden gevoelen wij niets, heelemaal niets, zelfs geen medelijden. Wij zijn overtuigd, dat het vergeefs zou zijn hun op te doen merken, dat hun vreugdebetoon, of liever hunne straatvertooning, een beleediging is van alle Christelijk gevoel, eene opwekking tot dierlijkheid bij het grauw — wij weten zeker, dat het niets zou baten, dezulken aan het verstand te willen brengen, dat zoo'n uiting op zulk een hoogfeest een gemis van betamelijkheidszin verraadt dat der barbaarschheid zeer nabijkomt.

Het blijft ons dan ook een raadsel door welke principes eene Regeering die op honderden manieren blijk geeft, het wel te meenen met zedelijkheid en beschaving er toe komt permissie te geven tot zulk een aanstootelijk lawaai, dat de grofste uitspattingen zijdelings in de hand werkt.

Of hooren wij niet telken jare van Kerstmis tot Nieuwjaar het eentonige doffe gerommel, teeken van een der meest infernale dansen, een ontuchtig genot verkonden en vieren, dat een kaakslag is in het gezicht van zedelijkheid en beschaving.

Op een eiland, hetwelk voor het grootste gedeelte uit Christenen bestaat en voor de rest uit weldenkende Israelieten, is het daar een buitensporige eisch, dat de Regeering ten strengste alles voorkome, wat op den geboortedag van Christus de walgelijkste uitspattingen der dronkenschap en zedeloosheid ongetwijfeld uitlokt? Wie zal ons niet bijvallen, als wij zeggen, dat op dien dag zelfs de meest verwijderde aanlokselen tot dergelijke onnoemelijkheden behooren vermeden te worden?

Wij hebben ons durven warm maken, waarde Lezer, omdat wij u voor een beschaafd en zedelijk man houden, die onze ergernis begrijpt en deelt.

Wees desnoods de meening toegedaan, dat het volk zijn kermispret moet hebben, maar erken met ons dat de gezonde rede ook in dezen met tijd en omstandigheden rekening dient te houden. Gij weet, evengoed als ieder ander, dat tegenover vijf bandelooze lawaaimakers, minstens vijftig weldenkenden staan, wien het kaballistische rumoer op de Kerstdagen een smartelijke dissonant is.

Maar wenden wij ons af van deze indelicate botviering van pretzucht, verkwikken wij ons aan de bekoorlijkheid van den oudejaarsavond.....

....

Daar valt het gebeide kanonschot en verkondt met donderende stemme wijd en zijd, dat de poorte van een jaar levens voor ons gesloten is, maar tevens dat wij — God zij lof en eere! — het geluk hebben het nieuwe te beleven. Als een rollende echo verspreidt zich die heugelijke boodschap naar alle zijden van stad en eiland. [illegible] het knapperende geknal van voetzoekers en donderbussen, in het knetterend gespat van vuurwerk van allerlei kleuren; sissende vuurpijlen snorren omhoog, een schitterende regen van gouden starren doorvonkelt de lucht, en schier de geheele stad hult zich een oogenblik in tooverachtigen gloed, waarin de spitsen en gevels harer beide deelen [illegible] een zalig Nieuwjaar te schijnen toe te roepen.

Van alle kanten stijgt een vreugdegeschrei op, dat de dankbare levensvreugde te kennen geeft der begeesterende schare.

Maar daarbinnen, in de woningen van grooten en geringen, bij rijken en armen, daar vindt, bij handsdruk en omhelzing als de nieuwjaarswensch wordt geuit of beantwoord, ieder hart een geestdriftig woord, behalve misschien de bewogen Vader, die zijn bloeiend kroost, de kleinen en de grooten, rondom zich ziet nederknielen om bij de intrede van het Nieuwe Jaar zijnen zegen te ontvangen, ten onderpand van den Hemelschen, dien, van den Vader daarboven, de gelukkige Moeder in stilte afbidt, terwijl zij, half lachend, half schreiend, het treffende huiselijk tooneeltje gadeslaat.

Waarde Lezer, het beste, dat Uwe Dierbaren u wenschen op die blijde eerste stonde van het Nieuwe Jaar, laten wij het toewenschen aan en afbidden voor al de bewoners van ons eiland, dat, — wij gevoelen het inniger op dat oogenblik, — op onze harten om vele redenen bijzondere rechten kan doen gelden.

———o———

Scheuring in de Iersche partij.

Sinds de verwerping der home rulebill door het Hoogerhuis en het aftreden van Gladstone, is de toestand in de Iersche partij steeds bedroevender geworden. Men weet, dat er reeds een scheuring was ontstaan tengevolge van de beruchte zaak-Parnell. Een deel der Iersche afgevaardigden bleef den „ongekroonden koning" getrouw, óok nadat in zekere echtscheidingsproces zijn prestige een onherstelbaren slag had gekregen en zelfs tot na zijn dood. Deze fractie, welke bij Parnell's overlijden onder leiding kwam van den heer John Redmond, telt slechts 10 á 12 leden en kon in het vorige Lagerhuis alleen hierdoor eenigen invloed uitoefenen, daar de regeering over een uiterst geringe meerderheid te beschikken had. Als leider van het gros der partij, ongeveer zeventig man sterk, fungeerde en fungeert nog de heer Justin Mac-Carthy, die evenwel wordt terzijde gestaan door een comité, waarin mannen zitting hebben, minstens even invloedrijk als hij. Tot vóór korten tijd behoorde tot dit comité ook de heer Healy, een scherpe tong en een uitmuntend verkiezings-agitator. Hij maakte reeds heel wat campagnes meê en bewees aan de Iersche zaak ontegenzeglijk belangrijke diensten. Tijdens de jongste verkiezingen, welke zoo noodlottig voor de home rulers afliepen, kwam het evenwel tot een botsing tusschen Healy en zijne medebestuurders. Hij verweet MacCarthy, Dillon c. s, dat zij te toegevend waren geweest voor de Gladstonianen, ja, aan deze partij zelfs eenige zetels hadden verkocht. Deze ernstige beschuldiging gaf tot heftige scènes aanleiding en van dat oogenblik af was de scheuring te voorzien. Pogingen om het conflict bij te leggen, hebben niet mogen baten en dezer dagen werd, nadat twee meetings waren gehouden, waarin men de quaestie grondig had onderzocht, een motie aangenomen ten gevolge waarvan Timothy Healy en vier zijner vrienden van hun hoedanigheid als leden van het uitvoerend comité zijn ontzet. Dat dit vijftal door vele anderen zal worden gevolgd, is maar al te waarschijnlijk. De discussies te Dublin liepen zeer hoog: het was een heftige strijd over de vraag: wie in de Iersche partij baas zou zijn: Healy of Dillon, en het bleek, dat de krachten aan weerskanten ongeveer gelijk stonden. De aanneming der motie geschiedde slechts met geringe meerderheid: 47 tegen 40 stemmen en het is derhalve te vreezen, dat deze scheuring heel wat grootere verhoudingen zal aannemen, dan die, welke ten gevolge van Parnell's gedrag ontstond. In de pers is de strijd reeds lang begonnen. *Freeman's Journal* polemiseert tegen de *Irish Catholic* enz. en de heftigheid, waarmede men elkander te lijf gaat, maakt een verzoening zoo goed als onmogelijk.

Dat de Iersche zaak hieronder lijden moet, behoeft geen betoog. Welken invloed toch zal eene partij kunnen uitrichten, die in drie fracties is gesplitst, welke fracties voordurend tegen elkander in het geweer zijn? En bedenkt men daarbij, dat de liberalen, die voor Erin's rechten opkwamen, ver in de minderheid zijn gebracht, dat hun belangstelling voor de Iersche zaak is bekoeld, dat hun geestdrift is verflauwd door mislukken van Gladstone's pogingen en vooral door diens terugtreden — dan moet men erkennen, dat het met de *home rule*-zaak zeer treurig staat geschapen. Het heeft inderdaad den schijn, alsof een noodlot op het arme Ierland rust. Vóór eenige jaren zoo dicht tot het doel genaderd, zijn door een samenloop van omstandigheden en ongelukken alle hoopvolle verwachtingen in rook opgegaan en hangt zijn welvaart thans weer geheel af van de willekeur eener regeering, die steeds een hardvochtige houding tegenover het Zuster-eiland aannam. Maar veel heeft Ierland te wijten aan zich-zelf, of liever aan zijn politici. Partijtwisten en persoonlijke veeten spelen een voorname rol op het eiland en niet zelden deden de meetings denken aan Poolsche landdagen. In onderlinge geschillen werden de beste krachten verbruikt tot groot genoegen natuurlijk van de tegenpartij. En op zeer eigenaardige wijze teekent een Dublinsch blad, de *Daily Express*, Ierland's geschiedenis van deze eeuw met het volgend overzicht: „De jonge Ieren doodden O'Connell. De „Fenians" doodden de jonge Ieren. Butt doodde de „Fenians". Parnell doodde Butt. Healy doodde Parnell. Dillon doodde ?"

Men heeft dit overzicht vermakelijk genoemd, maar het is inderdaad diep treurig. Want Ierland heeft in den strijd, dien het voert, den strijd van O' Connell en Parnell, onbetwistbaar het recht aan zijne zijde. Er wordt nog ontzaglijk veel geleden op het ongelukkige eiland, waar de Engelsche heerschappij loodzwaar blijft drukken en in stede, dat zijne zonen alle krachten aaneengesloten houden, om dien geweldigen last althans een weinig te verlichten, verspilt men tijd en krachten in onderling gekibbel....Op die wijze zal er wel nimmer verbetering komen!

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Bij gouvernements-beschikking dd. 20 dezer N°. 737 is, met ingang van 1 Januari a. s., aan den Administrateur der Landsbakkerij C. Winkel, op zijn verzoek, eervol ontslag als zoodanig verleend, en tot administrateur der bakkerij benoemd de gegageerde Fourier der infanterie G. A. Schrils.

———

Bij gouvernements-beschikking dd. heden N°. 741 is aan den heer S. M. Lansberg, op zijn verzoek, met ingang van 1 Januari a. s., eervol ontslag verleend als Quarantainegeneesheer, en met de waarneming van die betrekking belast de heer G. A. L. Ferguson, oud-officier van gezondheid der 1e. klasse.

———

In den nacht van Vrijdag 20 Dec. op zaterdag werd de hier welbekende Amerikaansche stoomboot *Nansemond*, in de wateren tusschen de Kust en Aruba aangevaren door het veel grootere Spaansche stoomschip *Mejico*. De *Nansemond* kreeg een geweldig lek en een half uur na de ramp was zij reeds in de diepte verdwenen.

De opvarenden twee en veertig in getal begaven zich onverwijld in de booten, met uitzondering van den kapitein *Laksy*.

Van een der booten werden de schipbreukelingen, eerst eenige uren later, gered door het genoemde Spaansche schip; een tweede boot werd bemerkt en opgenomen door het Venezolaansche oorlogsschip *Augusto*. De derde boot sloeg om en zes ongelukkigen vonden den dood in de golven, de anderen, vier of vijf, wisten zich op planken drijvende te houden tot ook zij gered werden. Onder de omgekomenen be-

vonden zich twee Eerw. Kapucijnen, waarschijnlijk voor La Guaira bestemd; verder een paar jonggehuwden eveneens de kok en de scheepsjongen.

De schuld der ramp schijnt geheel in grove nalatigheid op de *Nansemond* gezocht te moeten worden.

De kapitein van dit schip, de heer *Laksy*, wilde zich dan ook niet redden, maar verzonk met zijn schip.

Volgens een der geredden, zou er niemand omgekomen zijn indien de Spanjaard terstond was bij ge draaid, maar het schijnt dat men op het Spaansche schip eerst later het vermoeden van de ramp heeft gekregen. De schipbreukelingen, die de *Mejico* had opgenomen, werden later op het genoemde Venezolaansche schip, overgescheept en naar Curaçao gebracht.

Jl. Zaternamiddag zijn ze hier aangekomen.

Lijst van onafgegaelde en onbestelbaar beronden brieven :

Francesco Custodo, J. D. Venlet jr., Otto Ortwen, Catalina Boos, Cano y Cano, Antonio Solari 2, W. E. Boyé, Anita E. de Castro, E. Lamp.

NEDERLAND.

Een Russisch blad, de *Novoie Vremia* betoogde dezer dagen de noodzakelijkheid van een Russische vloot, of kolenstation voor den Indischen en den Stillen Oceaan en bracht daarbij het reeds vroeger geopperde denkbeeld ter sprake, dat het zaak zou zijn, hiertoe van Nederland het eiland Way (aan den ingang van straat Mallaka) over te nemen; o. a. met het oog op de goede steenkolen, die niet ver vandaar, in het zuiden van Sumatra, zijn te krijgen. Met het oog op Atjeh en ook om een moreelen steun tegenover Engeland te hebben, zou deze nabuurschap den Nederlanders aangenaam kunnen zijn, afgezien van de sympathieën die Rusland zich verzekerd mag houden in Nederland te vinden. In het Nederlandsche parlement zouden zeker genoeg leden wezen die Rusland in dezen ter wille zouden zijn.

De *Vossisch Zeitung* schrijft, naar aanleiding hiervan, dat Rusland zich wel eens deerlijk in zijne verwachtingen zou kunnen bedriegen, want dat de Nederlanders ook op de kleinste eilandjes van hun koloniaal gebied den hoogsten prijs stellen en dat zij niet zullen gesteld zijn op een vreemde mogendheid, die een "kolenstation" als brandpunt van agitatiën tegen Engeland zou gebruiken. Nederland, zegt de *Vossische*, heeft geen enkele reden om Rusland in zijn doen tegen Engeland te helpen.

BUITENLAND.

Rome.—Gisterenochtend, 29 November is in het Vaticaan het geheim Consistorie gehouden. Behoudens onverwachte wijziging op het laatste oogenblik, heeft de Paus daarin tot kardinaal gepubliceerd met den rang van priesters:

Mgr. Louis Perraud, van de Congregatie der Parijsche Oratorianen, bisschop van Autun en 67 jaren oud, die reeds in het Consistorie van 16 Jan. 1893 gecreëerd was doch wiens publicatie in petto werd gehouden.

Tot kardinaal-priesters werden gecreëerd en gepubliceerd :

Mgr. Sylvester Sembratowicz, Grieksch-Rutheensch aartsbisschop van Leopoli, te Lemberg (Oostenrijk), 59 jaren ;

Mgr. Francesco Satolli, titulair aartsbisschop van Lepanto en apostolisch delegaat in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, 56 jaren ;

Mgr. Johann Haller, aartsbisschop van Salz-burg (Oostenrijk), 70 jaren ;

Mgr. Antonio Cascajares y Azara, aartsbisschop van Valladolid (Spanje), 61 jaren ;

Mgr. Jean Pierre Boyer, aartsbisschop van Bourges (Frankrijk), 66 jaren ;

Mgr. Salvadore Casanas y Pages, bisschop van Urgel en vorst-bisschop van Andorra (Spanje), 60 jaren ;

Mgr. Hieronymus Maria Gotti, van de Orde der ongeschoeide Carmelieten, titulair aartsbisschop van Petra en apostolisch internuntius in Brazilië, 61 jaren ;

Mgr. Achille Manara, bisschop van Ancona en Umana (Italië), 66 jaren.

De zeven eerstgenoemden zijn niet te Rome aanwezig, zoodat vijf geheim-kamerheeren en een andere huisprelaat zijn aangewezen om hun de kardinaalsbaret te brengen (Mgr. Satolli wordt ze door den auditeur zijner delegatie overhandigd.) De beide laatsgenoemde nieuwe kardinalen, wien de Pauselijke ceremonimeester na afloop van het Consistorie de akte der creatie bracht, zullen in het hierop volgend openbaar Consistorie der kardinaalshoed uit handen van Z. H. zelven ontvangen, tegelijk met kardinaal Sancha y Nervas, aartsbisschop van Valencia, die reeds in het Consistorie van 18 Mei 1894 werd gecreëerd en gepubliceerd.

Vervolgens preconiseerde de Paus tot patriarch van Antiochië Mgr. Cassetta en tot patriarch van Constantinopel Mgr. den markies Casali del Drago, doctor in de beide rechten, en 22 aartsbisschoppen en bisschoppen, waaronder een voor de Italo-Grieken in Calabrië, een van de Minderbroeders der Reform, een van de orde der Predikheeren, een van de Minderbroeders Conventueelen en een van de Benedictijnen van Monte Cassino (nl. baron Amitello).

De Paus heeft bij deze gelegenheid eene allocutie gehouden, waarin hij ook gewaagde van den toestand in het Oosten. Den ernst daarvan ontveinsde hij zich niet; bij voegde er bij, dat de pijnlijke toestand der Armeniërs hem niet onverschillig laat, en dat hij de verschillende volken van Turkije met rechtvaardigheid wenschte geregeerd te zien.

Na afloop van het Consistorie nam Z. H. eenigen tijd in zijne particuliere vertrekken rust en verleende daar audientie aan de nieuwe bisschoppen in de Troonzaal, waar hij hun het rochet verleende.

De bisschoppen gingen vervolgens het officiëel bezoek bij den kardinaal-staatssecretaris afleggen en daarna in de St. Pieter op het graf van den H. Petrus bidden.

Italie. — De Romeinsche correspondent der *N. R. Ct.* heft weer een klaagtoon aan over de onveiligheid in de hoofdstad van Italië en de eigenaardige activiteit der politie.

Hij schrijft :

„De hoofdstad wordt hoe langer hoe meer een prooi van dieven en moordenaars. Sinds lang wist men dat de dieven ongestoord hun werk konden verrichten. De politie bleef machteloos in het voorkomen daarvan, of zelfs in 't opsporen der schuldigen. Nu volgt ook de een geruchtmakende moord op den anderen en alle nasporingen blijven vruchteloos. De particulieren, die eenige aanwijzing willen brengen, worden zoo onredelijk behandeld, dat voortaan ieder het politie-bureau liever zal mijden. Het bewijst wederom, wat ik reeds vaker heb geschreven, dat de veiligheidsdienst louter op politiek terrein wordt overgebracht Wie een al te revolutionnaire theorie verkondigt, is door de speurhonden weldra ontdekt : maar een onmensch, die een jonge vrouw in een huis midden in de stad worgt, heeft nu kans vrij te kunnen rondloopen."

De veiligheidsdienst, zegt de correspondent der *N. R. Ct.* — een onverdacht getuige — wordt louter op politiek terrein overgebracht. Wel een bewijs, hoe zwak de regeering van koning Humbert zich gevoelt.

— Volgens de *Corrispondenza verde* zullen de koning en de koningin in de aanstaande lente een bezoek gaan brengen aan de koningin van Engeland. Hun bezoek zal officieel zijn, zoodra zij op Engelschen bodem komen ; maar zij zullen in strikt incognito door Zwitserland, Duitschland en België reizen om te Ostende scheep te gaan.

— In Italië zal men binnenkort weer kunnen smullen aan een schandaal-proces nl. het proces tegen den oud-minister Giolitti, een der beschuldigden in de zaak der *Banca Romana* etc. In de Kamer kondigde de voorzitter gisteren aan, dat de stukken van dit proces op het bureau waren gedeponeerd.

De heer Giolitti, die tegenwoordig was en zeer kalm bleef, verklaarde, dat zulks hem genoegen deed, en dat hij bereid was, de als minister en afgevaardigde tegen hem ingebrachte beschuldigingen te beantwoorden.

Zooals men weet heeft Giolitti op zijn beurt zware beschuldigingen ingebracht tegen Crispi en consorten en natuurlijk zal hij zich bij het proces ook wel niet onbetuigd laten. Men kan dus iets pikants verwachten.

— De *Figaro* vestigt bijzonder de aandacht op de volgende zinsnede uit de jongste redevoering van den heer Crispi in de Italiaansche Kamer :

„Men kan er zeker van zijn, dat de vrede niet zal verstoord worden, maar indien dit ongelukkigerwijs het geval mocht zijn, zouden de oude dwalingen niet herhaald en onze rechten gehandhaafd worden."

Welke zijn de oude dwalingen ? vraagt het Parijsche blad. Met leege handen van het congres van Berlijn te zijn teruggekomen ! Welke zijn de rechten, die niet zijn gehandhaafd ? De rechten, die Italië zich verbeelde te hebben op Tunis ! En daar het thans ook rechten meent te hebben op Tripolis en Albanië, en Italië weet wat het in geval van oorlog zal krijgen, moeten er een of meer mogendheden zijn, die desbetreffende verbintenissen hebben aangegaan. Indien men nu nog niet gelooft, dat deze weinige woorden een bijna verontrustend licht werpen op den tegenwoordigen toestand van Europa, geeft men waarlijk van een te groot optimisme blijk.

Frankrijk.— De Fransche regeering is thans met grof geschut opgetreden tegen de kloosters of congregaties, welke zich niet willen, of liever niet *kunnen* onderwerpen aan de onrechtvaardige *loi d'abonnement*

„Het werk der verdrukking begint in het Noorderdepartement," schrijft de *Vraie France* van Rijssel. „Wij vernemen, dat de deurwaarder Cailliez een dwangbevel heeft afgegeven bij de communauteiten van Douai, welke door de onrechtvaardige belasting worden getroffen. Deze communauteiten zijn het moederhuis der „Dames de la Sainte-Union," de communauteit der „Dames de Flines" die der zusters van de Voorzienigheid en van „Sainte Marie" en het klooster der Carmelitessen. Alle religieuzen van de Dames de Flines en de Voorzienigheid zijn onderwijzeressen, van wie men een speciale, buitensporige belasting heft, alleen om het kleed, dat zij dragen en hare religieuze belijdenis, want van de andere onderwijzeressen vordert men deze belasting niet. De zusters van Sainte Marie wijden zich aan de verzorging der kranken en brengen hare nachten aan het ziekbed door. Wat de zusters Carmelitessen betreft, deze zijn ongeveer twintig in getal en voor het meerendeel meisjes uit het volk, die zich vereenigd hebben in een gemeenschappelijk leven en dag en nacht bidden voor degenen, die nimmer bidden. De eenige overlast, dien zij der Maatschappij aandoen, bestaat hierin, dat zij elken avond om 10 uur hare klok luiden, wat toch zeker niet erg hinderlijk is. Maar onze regeering van vrijheid en gelijkheid laat deze vrouwen een driedubbele belasting betalen, niet om reden van hare klok, maar omdat zij te zamen wonen omdat zij zulk een verstorven leven leiden, dat geen enkele van de dames, die in onze ministeries verkeeren, het vier-en-twintig uur zou kunnen uithouden.... Dat is nu de kloosterbelasting in de werkelijkheid. En binnenkort zullen ook de Zusterkens der armen door den deurwaarder worden bezocht en vervolgens de Augustinessen van Arras, die de hospitalen bedienen tegen een betaling aan ieder van 150 fr. 's jaars, een bedrag, minder dus, dan de geringste dienstbode ontvangt."

Kan het stuitender ?

— Het wetsontwerp der regeering betreffende de wereldtentoonstelling van 1900 is aan de Kamer voorgelegd. Het strekt tot goedkeuring der overeenkomst tusschen den minister van Koophandel en den prefect der Seine, waarbij het aandeel der stad Parijs aan de expositie geregeld wordt, en van de overeenkomst tusschen den minister en verschillende financieele instellingen, ten doel hebbende de uitgifte van 3,250,000 bons van 20 frs., waaraan 20 toegangsbiljetten gehecht zijn en die den houder recht geven op de bekende voordeelen.

De subsidie van den staat is op 20 millioea frs. vastgesteld.

— Steeds treuriger luiden de bizonderheden, omtrent de pijnlijke positie, waarin de Fransche congregaties door de *loi d'abonnement* worden geplaatst. De deurwaarders gaan voort dwangbevelen te overhandigen en hier en daar paren zij aan deze officieele stukken mondelinge bedreigingen. Anderen daarentegen kwijten zich blijkbaar met weerzin van hunne taak en trachten den waren indruk van hun optreden zooveel mogelijk te verzachten. De ontvangst, welke hun overal ten deel valt, is kalm en waardig. Aan een der kloosters zeide de deurwaarder, meenende, dat hij zich 't meest verdienstelijk zou maken door een hoogen toon aan te slaan, tot de superieure : „Wij weten, dat gij een Staatsrente hebt : die zullen wij verbeurd verklaren, wanneer gij de belasting niet betaalt." „Maar mijnheer," klonk het antwoord, „het is ons geld niet, waarop gij beslag zult leggen. Gij weet toch zeer goed, dat deze rente een fundatie is van mevrouw X voor de opvoeding van een weeskind. Wilt gij dan de liefdadigheid afschrikken en weezen, ongelukkigen en armen aan hun lot overlaten?"

Te Rijssel bestaat een communauteit van ongeveer vijftig religieuzen, die drie honderd arme meisjes onderhouden en verzorgen. Voor enkele dier kinderen wordt kostgeld betaald, maar het allerhoogste bedrag is tachtig centimes daags ! Deze communauteit is gehuisvest in eeuwenoude gebouwen, welke ieder jaar moeten vernieuwd en gerestaureerd worden. Wil men weten hoeveel belasting zij jaarlijks betaalde vóor de *loi d'accroisement* ?.... Vier duizend francs. En weet gij hoeveel zij thans méér aan den fiscus heeft op te brengen ?.... Ruim negen duizend francs! Zij zou dit jaar dus dertien duizend fr. moeten betalen. Commentaar overbodig.

De deurwaarder zeide tot de superieure : „Maar mevrouw, wij zullen u in 't gevlei komen en u toestaan de belasting in den loop van het jaar geleidelijk te betalen. „Mijnheer." antwoordde de overste, „wij hebben reeds moeite genoeg om van den eenen dag in den anderen te komen. Hoe zouden wij u dan duizend francs per maand kunnen geven ?"

Het kan niet anders, zegt een Fransch blad, of de openbare meening moet tegen zulke schandelijke onrechtvaardigheden in verzet komen.

Door de *Croix Vérité* wordt gemeld, dat twee mannen-congregaties, de paters Redemptoristen en de paters Maristen, die tot de niet-erkende congregaties behooren, in naam der *loi d'abonnement* tot betaling zijn opgevorderd. Beide congregaties zullen, naar genoemde bladen verzekeren, volharden in hun houding van lijdelijk verzet, welke zij van het eerste oogenblik af hebben aangenomen.

De *Univers* spreekt de hoop uit, dat de paters eerst hun toevlucht zullen nemen tot het gerecht. De lijdelijke houding heeft iets goeds, zegt het blad, maar wanneer men handelend kan optreden, is het beter te handelen.

— Onder de inlanders van Madagaskar moet een sterke gisting heerschen tegen de Europeanen. De Engelsche zending te Arwonimano is er het eerste slachtoffer van geworden. Zij werd den 22n November door ongeveer 2000 inboorlingen aangetast. die den zendeling Johnson en zijn vrouw vermoordden en hun lijken verminkten. Nieuwe aanvallen op zendelingen worden gevreesd.

De Fransche regeering kan dus reeds onmiddellijk aan den slag komen, om tegen de bevolking, over wie zij het protectoraat heeft aanvaard, de zendelingen te beschermen.

De nieuwe onthullingen in Frank-

rijk nemen een aanvang. De *France* gaf een alphabetische lijst van de bladen, banken, Parlementsleden en andere invloedrijke personen, die chèques van de Panama-maatschappij zouden hebben ontvangen. Deze lijst, ontleend aan het rapport van den expert Flory, was nog slechts een begin; voorloopig werden genoemd de *Autorité*, de *Alsacien-Lorrain*, de *Anti-Prussien*, verscheiden Fransche en buitenlandsche journalisten, o. a. Berardi van de *Indépendance belge*; verder Emanuel Arène, Pierre Alype, René Brice enz.

Deze onthulling maakte groote sensatie, omdat op de lijst couranten en personen voorkwamen, die men tot dusver voor onomkoopbaar hield. Geen der bladen heeft echter de lijst overgenomen, en men beweert zelfs, dat de *France* ingevolge een aansporing van hooger hand heeft afgezien van het voortzetten der lijst.

— Te Parijs en in de departementen hebben tal van huiszoekingen plaats gehad in verband met het heropend onderzoek in zake de Zuider-spoorweg-maatschappij; o. a. bij mevrouw Allary, weduwe van den aannemer, die het station te Lille gebouwd heeft; te Marseille in de gebouwen der „Société marseillaise; te Toulon bij den aannemer Goiraud. Er moeten vele papieren en boeken in beslag genomen zijn.

—De post uit Madagascar heeft bizonderheden gebracht over de inneming van Tananarivo. De beschieting der stad met melinietgranaten heeft den doorslag gegeven. Door de beide eerste schoten werden 53 Hova's gedood, die zich op het terras van het koninklijk paleis bevonden. Daar de eerste minister zich na de overgave met allerlei knoeierijen bezig hield, zette generaal Duchesne hem af en liet hij hem gevangen nemen.

De Engelsche zendelingen leggen in hun brieven het vleiendste getuigenis af van de houding der Franschen te hunnen opzichte. „Wij zelven en onze instellingen," schrijft een zendeling, „zijn hun daarvoor zeer erkentelijk. Zij zijn nergens onze huizen of onze kerken binnengedrongen, behalve te Ambahiposty, waar de soldaten in een kerk werden ingekwartierd, maar dit geschiedde met de verontschuldiging, dat er geen andere gelegenheid was om hen onder dak te brengen. De houding der Fransche soldaten was voorbeeldig; zij stonden blijkbaar onder strenge discipline."

Ook de *Pall Mall Gazette* roemt de houding der Fransche troepen. Aan den brief van den specialen correspondent voegt het blad toe: „Als ooit de excessen van oorlog vergeeflijk waren, dan zouden zij het bij deze gelegenheid zijn geweest. Maar de Franschen hebben de vijandelijke hoofdstad bezet, alsof zij na een militairen marsch in hun kazerne terugkeerden. Frankrijk heeft reden daarop trotsch te zijn."

Generaal Duchesne telegrafeerde dd. 19 Nov. aan zijne regeering, dat reeds een vrij groot aantal Fransche en vreemde kolonisten op Madagascar zijn aangekomen en zich in het land hebben verspreid.

Het comité der feesten, welke door de Parijsche pers ten bate van de soldaten van het expeditiekorps zijn georganiseerd, heeft 18 October reeds een som van 100,000 fr. uitgedeeld, en deze week nog een gelijk bedrag.

Duitschland — Sinds het congres van Breslau, waar Liebknecht in vrij krasse termen de kroon aanviel en zich daarmede een proces en een veroordeeling op den hals haalde, laat de Duitsche regeering het niet aan scherpe maatregelen tegen de sociaal-democratie ontbreken. O. a. zijn gisteren bij de te Berlijn wonende leden van den Rijksdag en andere mannen van vertrouwen uit de sociaal-democratische partij huiszoekingen gedaan. Alle op partijbelangen betrekking hebbende brieven en stukken werden in beslag genomen en naar het hoofdbureau van politie gebracht. Men zegt dat er vergrijpen tegen de Pruisische wet op de vereenigingen geconstateerd zouden moeten worden.

Belgie.—In de Belgische Kamer hield de radicale afgevaardigde Lorand eene interpellatie over de zaak-Stokes. Hij vroeg, of het waar is, dat er sprake van is geweest kapitein Lothaire voor een Belgische rechtbank te doen terechtstaan wegens de terechtstelling van Stokes. Hij ontzegde aan de Belgische regeering elke bevoegdheid om in deze zaak een vonnis te vellen en hoopte, dat zij niet zal toelaten, dat Lothaire voor een Belgische rechtbank verschijne.

De minister van buitenlandsche zaken, De Burlet, zeide, dat de Belgische regeering van den Congo-Staat bericht had gekregen van de terechtstelling van Stokes. Het is thans niet de tijd, om een verklaring af te leggen over de vraag, of er aanleiding bestaat kapitein Lothaire naar een gerechtshof te verwijzen, omdat hij nog niet in België terug is. Derhalve wenscht de regeering nog niet in te gaan op de vraag van Lorand, welke houding de Belgische regeering in deze zaak denkt aan te nemen; zij kan zich daarover eerst uitlaten, als kapitein Lothaire in België terug is. Later, als de regeering voor het geval staat een besluit te moeten nemen in deze zaak, zal zij zich voor de Kamer te verantwoorden hebben over hare besluiten, waarvan zij het belang ten volle beseft. De minister betreurde de anti-Engelsche uitlatingen van sommige bladen, want Engeland heeft het recht om met heuschheid behandeld te worden.

Oostenrijk--Hongarije. — Na een langdurige ziekte is graaf Taaffe, de bekende Oostenrijksche staatsman, op zijn landgoed te Ellichau in Boheme overleden.

Graaf Eduard Taaffe was in 1833 te Praag uit een Iersch geslacht geboren; zijn vader was de minister graaf Ludwig Patrick Taaffe. Op 24-jarigen leeftijd trad hij in den staatsdienst, en hij maakte buitengewoon snel promotie. In het begin van 1866 werd hij stadhouder van Opper-Oostenrijk, en een paar maanden later minister van binnenlandsche zaken. Na het aftreden van Carl Auersperg in 1869 volgde Taaffe hem op als minister-president. Hij bleef hij slechts eenige maanden, werd kort daarop weer minister van binnenlandsche zaken en kwam in 1879 weer aan het hoofd van het kabinet.

Taaffe trad met een nieuwe politiek op: de verzoening van de tegenstrijdige belangen der verschillende nationaliteiten, waaruit de Oostenrijksch-Hongaarsche monarchie bestaat. Zijn pogingen werden echter niet met succes bekroond. Onder zijne regeering heeft zich hoofdzakelijk de nationalistische beweging der Jong-Czechen en het particularisme der volken van Tyrol en Gallicië ontwikkeld. Met groote behendigheid wist Taaffe door de stroomingen der partijschappen heen te zeilen, en langen tijd wist hij zich staande te houden ondanks de vele ministeriëele crisissen. Voor den steun, dien zijn aanhangers, de Katholieken, Polen en Czechen, hem verleenden, moest hij hun vele belangrijke concessiën doen; daardoor vervreemde hij de Duitsch-liberalen van zich, zonder echter de aanspraken, welke de Slaven deden gelden, te bevredigen.

Zijn laatste regeeringsdaad was het indienen van een wetsontwerp tot uitbreiding van het kiesrecht. Deze netelige kwestie, die ook het struikelblok zou worden voor zijn opvolger, prins Windischgrätz, bracht hem ten val. Toen zijn ontwerp in 1893 verworpen werd trad hij af, en sedert heeft hij geen deel meer genomen aan het politieke leven. Bij den keizer, met wien hij was opgevoed, stond Taaffe altijd in hooge gunst.

— In Hongarije hebben we een minister zien duelleeren. Bij de behandeling der begrooting wees een der afgevaardigden, baron Andreanszky, op de misbruiken, die bij de verkiezingen plaats hebben, en beschuldigde den minister van Binnenlandsche Zaken dat hij zeer goed op de hoogte van deze ongeregeldheden is, maar zich opzettelijk houdt, alsof hij daarvan niets weet.

Minister Perczel riep uit: "Gij zijt een vlegel!" waarop groot rumoer ontstond en de voorzitter der Kamer den minister tot de orde riep, een feit dat zich zelfs in de rumoerige Hongaarsche Volksvertegenwoordiging nog nooit heeft voorgedaan.

Baron Andreanszky zond den minister zijn getuigen en daagde hem uit tot een tweegevecht. De minister nam de uitdaging aan en diende zijn ontslag in. Daarop duelleerde hij met den baron en bracht dezen een zoo hevigen sabelhouw op het hoofd toe, dat zijn toestand als ernstig wordt beschouwd.

Alsof er niets gebeurd was, nam de heer Perczel zijn portefeuille op, terwijl een gewoon burger zeer zeker in de gevangenis zou zijn gestopt. En dat geschiedt in het land van den H. Stephanus onder de regeering van Zijne Apostolische Majesteit!

Spanje.— Er is in onzen goeden tijd niet slechts corruptie in de Parlementen en in de kringen der hooge politiek, zij doet zich óók konde in de gemeentebesturen! Niet overal gelukkig, maar toch zoo hier en daar. Te New-York en te Toulouse kwam dit onlangs aan het licht en nu heeft een Spaansch edelman 't een en ander medegedeeld omtrent zekere praktijken van Madridsche gemeenteraadsleden, welke terstond het woord "Panama" op de lippen brengen. De zaak is ernstig genoeg, om ze wat uitvoeriger te behandelen.

Reeds eenige jaren geleden schijnen te Madrid vreemde dingen te zijn gebeurd. Er werden misbruiken ontdekt in den dienst der stedelijke octrooien en een kleine epuratie was daarvan het gevolg. Het kwaad werd echter slechts voor een gering gedeelte uitgeroeid, terwijl blijkbaar een groote algemeene schoonmaak noodig was. De beschuldigingen, door markies Cabrinana tegen de meerderheid van den gemeenteraad ingebracht, laten op dit punt weinig of geen twijfel over. In de *Correspondencia de España* legt de markies den raadsleden ten laste terreinen door de gemeente te hebben laten aankoopen voor een som, die vier á vijf maal de waarde vertegenwoordigt en de daarop gemaakte winst met de eigenaren te hebben gedeeld. In zijn beschuldiging, welke tegen achttien met name genoemde raadsleden is gericht, treedt de markies in een aantal bijzonderheden, noemt de cijfers der door hen ontvangen sommen en de data, waarop de corruptie plaats vond.

Men begrijpt welk een sensatie deze onthullingen hebben gemaakt. De publieke opinie is geheel op de hand van den markies, een nog jongen man, die tot dusver alleen in de sportwereld een zekere bekendheid genoot. Zijn optreden getuigt dan ook van grooten moed en bovendien wat men niet bij hem had gezocht, veel administratieve kennis. De duidelijkheid en de preciseering zijner beschuldigingen laten geen twijfel over omtrent hare juistheid.

Toen zij zich ontmaskerd zagen, trachtten de aangevallenen althans den schijn te redden en door een onverschillige houding aan te nemen, alle verdenking van zich af te wenden. Zelfs dreven zij de stoutheid zóó ver van het bijeenroepen eener buitengewone en geheime raadszitting te verzoeken ten einde, zooals zij zeiden, de lasterlijke aantijgingen, waarvoor men hen tot mikpunt had gekozen, te refuteeren. Intusschen staan zij onder ernstige nadenking een aanslag op het leven van den markies te hebben gesmeed, wat hun zaak zeker niet in een gunstiger daglicht stelt. Cabrinani werd vermelijk op zekeren avond op straat door twee kerels aangerand, die verscheidene revolverschoten op hem losten. De jonge man werd gelukkig niet getroffen, maar het scheelde weinig want zijn hoed was door kogels doorboord. De politie is er nog niet in geslaagd de aanvallers te arresteeren.

De markies is thans echter meer dan ooit de held van den dag te Madrid. De hidalgo's zijn trotsch op hun onversaagden mede-aristocraat en het volk verzekert hem een soort van eerewacht. Banketten bij publieke inschrijving betaald, worden hem aangeboden, en wee dengene, die hem thans nog te na zou willen komen.

In de politieke wereld is de verontwaardiging niet minder groot dan bij het volk en de twee voornaamste partijen (conservatieven en liberalen) zijn het erover eens, dat men de zaak ernstig moet onderzoeken en tot volle klaarheid brengen. Sommige oppositie-bladen hebben getracht de conservatieve regeering in zekeren zin aansprakelijk te stellen voor het gebeurde. Maar hiervan kan geen sprake zijn en de minister president Canovas del Castillo heeft bij herhaling verklaard, dat het hem veel genoegen zou doen, wanneer de schuldigen onverbiddelijk werden vervolgd. De eer van Spanje's naam tot zekere hoogte is bij deze zaak gemoeid.

—Volgens een telegram uit New-York hebben de Cubanen bij Taguasca, in de provincie Santa-Clara, eene belangrijke overwinning behaald in de maand November.

De Spaansche troepen, 10000 man sterk, stonden onder bevel van de

generaals Lugues, Valdus en Aldane, de Cubanen, die 4000 man telden, onder commando van Maximo Gomez. Tijdens den strijd, die 36 uren duurde, kwam Antonio Maceo met 3500 manschappen Gomez te hulp. Dientengevolge werd de veldslag ten gunste der Cubanen beslist. Van de Spanjaarden werden 600 soldaten gedood of gewond, van de Cubanen 270. Bovendien werden 700 Spanjaarden gevangengenomen.

Het bericht komt uit New-York en dient derhalve nog van andere zijde bevestigd te worden, voordat men het als waar kan aannemen, want het is genoeg bekend, dat alle tijdingen uit New-York over dezen opstand gunstig luiden voor de Cubanen.

Zwitserland — De overeenkomst tusschen Zwitserland en Italië betreffende de doorgraving van den Simplon is te Bern geteekend.

De tunnel zal 19.721 meter dus 560 meter langer zijn dan de Gothard-tunnel en geboord worden naar het stelsel van den Arlberg-tunnel. De in de nabijheid zijnde watervallen zullen, door middel van turbines, dienstbaar worden gemaakt aan de levering van electrisch arbeidsvermogen en licht. Er zullen twee gangen zijn en het werk zal negen jaren duren.

Rusland. – Het aantal katholieken, dat het Europeesche Czarenrijk binnen zijne grenzen telt, wordt maar al te veel onderschat. De officiëele opgaven spreken van omstreeks 9 millioen, maar blijkens statistieken der Warschausche *Slovo* bedraagt hun aantal omstreek 11 millioen. De katholieken zijn hoofdzakelijk gevestigd in Polen, waar zij ¾ der bevolking uitmaken; aan den Wolga wonen 200.000 katholieke Duitschers, in den Kaukasus 30,000 katholieke Ameniërs, in St. Petersburg zijn 36,000, in Moskou 15,000 katholieken gevestigd, terwijl er een 100,000 over het binnenland verspeid zijn.

Amerika. — De H. Congregatie der Propaganda zal in het oud apostolisch vicariaat van Neder-Californië een nieuwe missie vestigen, die zal worden toevertrouwd aan de paters van het seminarie der H. Apostelen Petrus en Paulus door Pius IX te Rome voor de missies gesticht.

— Het huwelijk van den Engelschen hertog van Marlborough met de Amerikaansche juffrouw Vanderbilt, geeft nog tot andere beschouwingen aanleiding. Men begint de zaak nu ook van een anderen, meer ernstigen kant te bezien en wel van dezen kant: Door dit éène huwelijk gaat een zeer aanzienlijke som gelds van de Nieuwe Wereld over naar de Oude. De jonge hertogin heeft, gelijk gemeld is, nú reeds een groot kapitaal mede gekregen, en wanneer metterijd haar ouders komen te overlijden, zal dit reusachtige vermogen nog ettelijke malen worden verdubbeld. Dat zegt iets. En stond nu het huwelijk van den Engelschen edelman met de Amerikaansche millionnairsdochter op zich-zelf, er zou geen reden zijn tot bezorgdheid, maar echtvereenigingen als deze komen al meer en meer voor. Reeds kozen tal van Europeesche graven en markiezen zich de dochter van een Amerikaanschen beurs-of handelskoning tot vrouw en mag men de berichten gelooven, dan wordt New-York overstroomd door een heir van jonge Europeesche edellieden, die geen ander doel hebben dan hun blazoen te vergulden door middel van een rijk huwelijk. Reeds moet een zware wedijver zijn ontstaan tusschen deze aspirant-bruidegoms wie van hen de hand zal verkrijgen van juffrouw Rockefeller, de dochter van den bekenden petroleumkoning.

Op deze wijze dreigen dus de schatten, door de Amerikanen opgestapeld, naar de Oude Wereld te zullen terugvloeien. En daarbij komt nóg iets. Ongerust geworden Yankees becijferen, dat hunne gefortuneerde landgenooten jaarlijks honderd millioen dollars besteden op de pleizierreisjes, welke zij ondernemen naar Londen, Parijs, Brussel enz. „Waar moet dat heen?" zucht men in Noord-Amerika. „Wij doen ons uiterste best om geld te „maken", wij voeren de zaken hoog op, wij hebben zelfs tot een draconisch tarieven-stelsel onze toevlucht genomen en nauwelijks zijn de millioenen verdiend, of daar komt een hertog van Marlborough, of een ander, en de met zooveel ijver vergaderde schatten stroomen weg als water. De Oude Wereld wint door zijne adellijke titels in één slag terug, wat de vrucht is van jaren arbeids.

Het is „treurig" inderdaad en men kan begrijpen, dat broeder Jonathan onrustig begint te worden. Het moge een eer voor hem zijn dat zooveel zijner dochteren hertogin of markiezin worden, hij hecht toch óók aan zijn dollars, en huwelijken als van miss Vanderbildt hebben inderdaad een meer dan gewone beteekenis.

LO QUE TODOS SABEMOS

Un escritor ha dicho, "El sueño del trabajador es dulce yá sea que coma poco ó mucho"; en efecto que es asi, tambien todo lo que es necesario y que al mismo tiempo es escaso y difícil de conseguir, es precioso. El manantial salobre del desierto es mejor á los ojos de un viajero sediento que las fuentes de agua brotante de las grandes ciudades. Una sola palabra del moribundo dice más que miles de volúmenes de conversación del fuerte y vigoroso que rodea su cama, naturalmente que conocemos este principio y podemos comprender cartas como la siguiente :—

"Por algún tiempo habia estado sufriendo de un padecimiento crónico que ninguna medicina que hasta esa fecha habia tomado pudo aliviarme; habia perdido el apetito y el menor bocado de alimento me daba angustias y dolor, me iba adelgazando y perdia las fuerzas y placer en la vida: no sabía que hacer, mas un domingo que fui á los baños del Sardinero me encontré con un extrangero de un lugar distante á quién le conté mi condición y padecimientos, entónces me recomendó que tomase un remedio llamado el Jarabe Curativo de la Madre Seigel. Confiando en sus conocimientos fui inmediatamente á una botica de Santander, y compré una botella. Apenas habia tomado el Jarabe por algunos dias que yá senti venirme alivio y á mi regreso acá compré otra botella y después de haberla concluido me encontré completamente restablecido y ahora mi deseo es agradecer á los propietarios de todo corazón. No hay mayor bendición que buena salud y no hay dón más apreciado que aquel que la restablece cuando se la ha perdido. (Firmado) Perez el Cubero, Fábrica Vinicola del Norte, Haro Provincia de Logroño, 17 de Agosto 1894."

Otro nos dice: "Es con el mayor placer que les comunico los resultados de haber tomado su remedio. El año pasado sufrí por algunos meses de indigestión y dispepsia á la vez que inacción del higado, este padecimiento fué tan sério que creí que mi sangre estaba envenenada; apenas podia comer ó dormir. Habiendo oido las virtudes del Jarabe Curativo de la Madre Seigel para esta enfermedad aflictiva, compré inmediatamente una botella grande en la droguería de Don Bonifaz Saro y subsiguientemente compré otra en la casa del Sr. Perez del Molino. Bajo la influencia de este notable remedio me mejoré rápidamente y ahora me encuentro completamente bien. *Vd. puede contar con mi eterna gratitud.* (Firmado) Leandro Llano, Muelle, 13 y 17. Santander, 15 de Junio de 1894."

Otra persona nos escribe lo siguiente: "Mi madre sufrió por más de un año de reumatismo en los brazos y de dolores nerviosos en todo el cuerpo, perdió todas sus fuerzas y no podia trabajar; ningún tratamiento externo le daba alivio y los dolores siempre se reproducian. Al conocer que existia el Jarabe Curativo de la Madre Seigel compramos una botella á Don Joaquin Escalera y Blanco, boticario de la calle de San Bernardo y después compramos otra á Don Eduardo Menendez de la Plaza de la Constitución. El efecto fué sorprendente, pués en seguida de haber tomado estas dos botellas de Jarabe la enfermedad desapareció y ahora se encuentra enteramente bien. (Firmado) Victoriano Sierra Gijon, 25 de Junio de 1894."

Otro nos dice: "A causa de la impureza de mi sangre, mi pescuezo y pecho estaban llenos de manchas, chupos y llagas. Ningún tratamiento podia aliviarme y me puse incapaz de cumplir con mis deberes de administrador de una fábrica de zapatos. Por recomendación de un amigo mio recurrí al Jarabe Curativo de la Madre Seigel y con tres botellas que compré me curé completamente, y les escribo esta carta *para que estén Vs. impuestos de mi gratitud.* [Firmado] Manuel Vasquez, Primer músico de la Banda Municipal de Santander, Reinosa, 27 de Junio de 1894."

El buen éxito del Jarabe Curativo de la Madre Seigel de curar de una manera completa pronta y radical tanta gran variedad de padecimientos es debido al hecho de que es un especifico infalible para la indigestión ó dispepsia, de la cual la mayor parte de los padecimientos no son otra cosa que consecuencias y síntomas.

La popularidad de este célebre remedio en España proviene de la misma base que la popularidad en cada pais del mundo, á saber: su mérito y valor intrinsico. (2)

IMPRENTA DE LA LIBRERIA DE A. BETHENCOURT É HIJOS, CURAÇAO.